

**ТЭХНАЛІЗАЦЫЯ НАВУЧАННЯ ЯК ПРАЦЭСС АПТЫМІЗАЦЫІ
АТРЫМАННЯ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ**

Лузгін І.І.

УА «Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт»

г. Наваполацк, Рэспубліка Беларусь

Атрыманне прафесіі як формы самарэалізацыі асобы на працягу жыцця мае не толькі пэўную пачатковую, памежную і завяршальную формы, але адлюстроўваецца ў часе і прасторы як узаемаабгрунтаваны і ўзаемаўдасканальваючы сябе працэс. Таму тэхналагізацыя сучаснага грамадства нішто іншае як адбітак працэсу ўзаемадзейнага формы і існасці адлюстроўваючых развіццё. Але ўдасканаленне цэлага адбываецца праз удакладненне адзінага маючага з ім узаемаабумоўленую сувязь як міжсістэмнай працэс. Цікавае да неабходнасці забеспячэння змястоўнасці працэсу навучання з'яўляецца тым фактарам, што яго сутнасць (маючая ва ўсе часы як суб'ектыўныя так і аб'ектыўныя аспекты) ні што іншае як адбітак часу ў якім адбываецца яго развіццё. Таму межы гэтага уздзеяння аб'ектыўна незалежны ад традыцыйнага ўспрымання вучэбнага працэсу, а перш за усё залежаць ад тэхналогіі якія адпавядаюць сучаснасці ў сістэме яго развіцця. Засяроджаннасць вышэйшых навучальных устаноў (далей - ВНУ) на ўключэнні ў сваю сферу перш за усё платнасці адукацыйнага працэсу пры гарантаванні даступнасці і бясплатнасці агульнай сярэдняй і прафесійна-тэхнічнай адукацыі (раздзел II, артыкула 49 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь) [1], патрабуе больш патрабавальных адносін да арганізацыйна-метадычнага ўзроўню забеспячэння дзейнасці ВНУ. Прызнанне вышэйшай адукацыі «паслугай» павінна быць адпавядаючым по ўзроўню суадносін «вынікі-кошт», а атрыманне бясплатнай вышэйшай адукацыі ў дзяржаўных навучальных установах (у адпаведнасці са здольнасцямі на конкурснай аснове) павінна ўплываць на характар выбару і далейшай падрыхтоўкі прэтэндэнтаў на кожнае з выдзеленых вучэбных месц [2]. У адрозненні ад традыцыйных падыходаў да навучання яго сучасныя тэхналогіі не толькі патрабуюць, але аб'ектыўна прадастаўляюць вымогі развіцця як навучэнцам і навучаючым, так і ўсім забяспечваючым працу сістэмы не толькі па іннавацыйнай форме, але і па яе іннавацыйнай сутнасці. Што нельга не ўспрымаць інакш як тэхналагічную абумоўленасць змястоўнасці формы навучання іннавацыйна адлюстроўванай як прадумоўлены ёй працэс. Форма якога не толькі адпавядае зменам часу дазваляючы ісці поплеч з ім, але ў творчым сэнсе на крок папярэднічаць яму. Пры гэтым творчасць закладзеная ў аснову навучальнага працэсу не толькі не змяняе свой узровень уздзеяння на навучэнцаў, але захопляе у сваю сферу практычна увесь адказны за арганізацыю і адпаведнасць патрабаванням іннавацыйнага навучання працуючы персанал. Што робіць не толькі больш дасканалай іх працу, але і ўзнімае ўзровень узаемаадказнасці за яе вытокі як за ўзаемасувязны працэс. Што з'яўляецца ні чым іншым як тэхналогіямі практычнай сістэматызацыі навучальнага працэсу, як па форме так і па існасці ва ўсёй яго паўнаце. Разам з тым гэта дазваляе фарміраваць найбольш

здольныя для творчай працы навучальныя каллектывы і удасканалваць іх псіхалагічны стан. А у працэсе тэхналізацыі пераводзіць навучэнцаў з катэгорыі аб'ектаў навучальнага працэса у стан яго нефармальнага суб'ектаў. Ажыццяўляючы у розных формах у тым ліку і у выглядзе часовых творчых каллектываў (далей - ЧТК) звязак навучання з навуковай дзейнасцю. Даючы магчымасць як прыросту ўзроўню навукі на аснове найбольш рацыянальных формаў узаемадзеяння навучэнцаў і настаўнікаў так і каррэкцыйнай аптымізацыі распрацоўкі напрамкаў сумеснай іх навуковай дзейнасці. Падцвярджаючы той факт, што «вышэйшая школа павінна вучыць мысленню». Што сёння гучыць як «павінна вучыць навукова-творчаму і практыка-арыентаванаму мысленню» напрамку якога тэхналагічна забяспечаны. Што дазваляе не толькі гэта рабіць сёння значна лепш(надаючы яму найбольш прывабную форму), але і аптымізавываць гэты працэс, як з боку эканамічнага так і арганізацыйна-метадычнага гледжання. У адрозненне ад традыцыйнай дыдактычнай формы навучальнага працэсу ў ВНУ (з поўнай фізічнай прысутнасцю навучэнцаў і выкладчыкаў, калі працэс атрымання навучальнай і практычнай інфармацыі мае выгляд непасрэднай яе перадачы) сённяшнія адукацыйныя тэхналогіі дазваляюць працаваць у дыстанцыйным рэжыме [3]. Прычым гэта не датычыцца толькі дыстанцыйных форм адукацыі, а павінна ў разумнай меры ажыццяўляцца як звычайнай (паступова пашыраючы сваю прысутнасць у вучэбнай прасторы) тэхналагічна абумоўлены працэс. У якім інструментальнымі прадметамі забеспячэння навучання становяцца не столькі самі аўдыторыі з практарамі і экранамі для адлюстравання прэзентацый, электронныя дошкі, а самыя розныя насімыя дзвайсы і ўся воблачная віртуальная прастора з забяспечваючымі яе функцыяванне рэсурсамі. Тым больш, што на яе утрыманне у працоўным стане (у адрозненне ад тадышніх навучальных тэхналогій, ці размяшчаемых толькі на серверах ВНУ) зусім не патрабуецца выдаткаў і утрымання штату спецыялістаў займаючыхся іх абслугоўваннем. Што дае вымогу адлюстравання вучэбнай інфармацыі не толькі у самых розных фармацах, але практычна і ў любы час і ў любым з месцаў на іх. Тым больш, што воблачныя тэхналогіі забеспячэння навучальнага працэсу толькі удасканалваюцца, але не яны ні размешчаны на іх прасторы матэрыял не могуць раптоўна знікнуць па той ці іншай прычыне. Што ператварае з удзелам воблачнай тэхналогіі размяшчэння і адлюстравання сістэму атрымання вышэйшай адукацыі на аснове інфармацыйна-навучальнага партала як часткова воблачна забяспечаны вучэбны працэс. Які з цягам часу перарастае ўзроўні асобных ВНУ дазваляючы больш адкрыта і станюцца ацэньваць як вынікі забеспячэння навучання працы персаналу, так і асобных яго падраздзелаў, асоб у цэлым і ў дачыненні да асобных аспектаў перспектывы іх развіцця.

Што дазваляе валодаць не толькі рознымі ўзроўнямі атрымання вучэбнай і даведчай інфармацыі і яе аналізавання, але і ўдасканалваць творчую частку забеспячэння патрабуючых выканання прац [4]. Вышэйшая адукацыя характарызуецца фарміраваннем ведаў, уменияў, навыкаў і інтэлектуальнага, маральнага, творчага і фізічнага развіцця як асновы сыстэматызавання здольнасцей да самастойнага і творчага жыцця асобы. Таму пашыраючы

вымогі да атрымання інфармацыйнага забеспячэння вучэбнага працэсу і яго універсалізацыі у тэхналагічным накірунку у рамках тэхналагізацыі адбываецца і працэс яго аптымізацыі як у адносіны індывідуалізацыі навучання, так і пашырэння творчасці усіх узьмадзючых у гэтым працэсе старон. Не ўсе тэарэтычнае можа быць засвоена, а тым больш практычнае выканана ў віртуальнай прасторы. Таму асобнае значэнне будуць атрымоўваць напрамкі творчага фарміравання фізічнага выканання відаў прац. Што дазволіць за лік значнага скарачэння больш простага матэрыялу атрымаць значны прыбытак часу для непасрэднага абмяркоўвання тэарэтычных і выканання наўбольш складаных відаў практычных прац. Гэтым будзе не толькі аптымізаваны час і ўмовы засваення той частцы навучальнага матэрыялу, што не патрабуе значных намаганняў для яго аналізу і ўспрыняцця, але і на ўзроўні ўжо засвоеннага матэрыялу больш грунтоўна абмяркоўваць на практычных занятках найбольш актуальныя і значныя аспекты вырашаемых пытанняў. Што дазваляе характарызоўваць тэхналагізацыю атрымання вышэйшай адукацыі і навучання у ВНУ як іннавацыйна забяспечваючы яго аптымізацыю працэс.

ЛІТАРАТУРА

1. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 года: з змен. і доп., прынятымі на рэсп. рэферэндуме 24 лістапада 1996 і 17 кастрычніка 2004г. - 10-е выд., Сцёр. - Мінск: Нац. Цэнтр прававой інфарм. Рэспубліка Беларусь, 2014. - 62 с.
2. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукацыі [Электронны рэсурс]: 13 студзеня 2011 г., №243-3: прыняты Палатай прадстаўнікоў 2 снежня 2010 г.: ухвалены Саветам Рэсп. 22 снежня 2010 года г.: у рэд. Закона Рэсп. Беларусь ад 2014/01/04 г. // КонсультантПлюс. Рэспубліка Беларусь / ЗАТ «КонсультантПлюс». - Мінск, 2014
3. Дистанционное обучение : теория и практика / В.И.Грищенко [и др.]. – Киев: «Наукова думка», 2004. – 376 с.
4. Развитие систем дистанционного обучения в вузах (обобщение опыта и учебные рекомендации): учеб. пособие / В.А. Демин [и др.]; под общ. ред. В.А.Трайнева.– М. : МГИУ, 2010.– 288 с.

УДК 378.014.15

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

Мисаревич Н. В.

ЧУО «БІП - Інститут прававедення» (Гродненскі філіял)

г. Гродно, Рэспубліка Беларусь

В современных условиях на фоне утраты общезначимых и признанных в обществе целей и ценностей образования особую значимость приобретает работа по внедрению в образовательную практику новых ценностных установок. Необходимость модернизации образования определяется не только внутригосударственными причинами (потребность в специалистах, компетентность выпускника высшей школы, востребованность выпускников на рынке труда), но и международными тенденциями (глобализация и интеграция образовательного пространства).

Современное высшее образование призвано решать следующие проблемы: